

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

BIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POSWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kawiarnie i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach powiatowych. **REDAKCJA i ADMINISTRACJA:** CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50. Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie w wyjątkach dni świątecznych od g. 8—10 wiecz. Kłopotów niekad. redakcja nie zwraca.

WYDZIAŁ WYDROB: Rozsiałe rb. 8, półrocznie rb. 8, kwartalnie rb. 4 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odosobnieniem do domów. Zgranicz. za markami pocztowymi. Dopłace się miesięcznie kop. 50. Zmiana adresu kop. 20. Listów nieregularnych lub niedostatecznie opisanych redakcja nie przyjmuje. **CENY OGŁOSZEŃ:** Za wiersz pierwszy (jednostkowy) lub jego miejsce: Nadciągane k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem, 3 kol. i następnym po kop. 25, za 4 kol. po kop. 18. Drobiazgi ogłoszenia po kop. 8 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 5 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agencje: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkuwie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.

AKC. TOW. HANDL.-PRZEMYSŁ.

„Ł. J. BORKOWSKI”

poleca ze **SKŁADÓW** w miejscu:

ZELAZO — WYROBY ZELAZNE — OLEJE i SMARY — CYNA, OŁÓW, ANTYMON — BLACHY BIAŁE i CYNKOWE — DRUT MOSIĘŻNY i BLACHY MOSIĘŻNE — NITY MIEDZIANE — STAL AMERYKAŃSKA i PILNIKI e. t. c.

ul, Piotrowska 2, — Telefon 70.

Rada Częstochowskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu

niniejszem podaje do wiadomości p. p. Pełnomocników Towarzystwa, że w dniu 5 Kwietnia (23 Marca) 1914 r. o godzinie 5-ej po południu, w lokalu własnym przy ul. Panny Marji Nr. 18 w Częstochowie, odbędzie się zwyczajne ogólne zebranie Pełnomocników z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie posiedzenia i wybór przewodniczącego
- 2) Odczytanie i zatwierdzenie sprawozdania, oraz bilansu za 1913 rok
- 3) Podział zysków osiągniętych w 1913 roku
- 4) Zatwierdzenie budżetu na 1914 rok

5) Wnioski członków, o ile we właściwym czasie porządku do Rady zgłoszone zostaną.
6) Wybór ustępujących z powodu ukończenia kadencji trzech członków Rady na miejsce p. p. Ignacego Tomeczyka, Kazimierza Rekewskiego i Józefa Ficenesa, jednego członka Zarządu na miejsce p. Michalina Pawlak oraz na miejsce ustępującego z powodu nadwątłego zdrowia p. Henryka Markusiewicza nowego członka Zarządu.

7) Wybór trzech członków Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących pp. Adama Kanczewskiego, Jakóba Kona i Szymona Seniera oraz 3-ch zastępców

Zebranie Pełnomocników uważa się za doszłe do skutku, uchwały zaś jego za obowiązujące, jeśli w zebraniu przyjmie udział nie mniej niż trzecia część ogólnej liczby pełnomocników. Gdyby w oznaczonym powyżej terminie zgromadziła się mniejsza niż przez Ustawę wymagana, ilość pełnomocników, w takim razie termin powtórnego zebrania wyznacza się na 7:20 Kwietnia 1914 roku w tymże lokalu o godzinie 5 po południu. Uchwały powtórnego zebrania, którego przedmiot obrad pozostaje ten sam, obowiązują bez względu na liczbę obecnych pełnomocników.

Uwaga: Członek pełnomocnik Towarzystwa, który dopuścił do protestu tak w charakterze wystawcy, jak poręczyciela lub żyrania zdyskontowanego w Towarzystwie wekslu i nie wykupił go na dwa tygodnie przed zebraniem pełnomocników, traci prawo przyjmowania w niem udziału i nie może zostać wybranym na żadne stanowisko w Towarzystwie.

BILANS

CZĘSTOCHOWSKIEGO TOWARZYSTWA WZAJEMNEGO KREDYTU

dir. PRZEMYSŁU i HANDLU.

po dzień 31 Grudnia 1913 roku.

STAN CZYNNY

STAN BIERNY

Kasa	6881	40	Kapitał obrotowy	73760	—
Rachunki przekazowe:			Kapitał zapasowy	1728	74
a) w Banku Państwa, kas. oszcz. i kas pow.	306	28	Kapitały specjalne na kupno nieruchomości		
b) w prywatnych instytucjach finansowych	28753	25	dopełn. dywid. lub nieprzew. strasy	6168	31
Udział Członkowski w Banku Centr. Tow. Wzajemnego Kredytu	500	—	Lokaty i rachunki przekazowe	324264	71
Papiery procentowe kapitału zapasowego	390	26	Weksle zredyskontowane:		
funduszów obrotowych	7672	36	a) w Banku Państwa	23913	
Weksle zdyskontowane	345284	86	b) w prywatnych instytucjach finansowych	117500	78
Dyskonto kuponów list. zast. i zob. termin.	112	85	Korespondenci: „Conto Loro“	23407	69
Pożyczki na zastaw	4954	50	„Conto Nostro“	26327	91
Otwarte Kredyty	9825	30	Procenty niewypłacone od lokat	4952	46
Korespondenci: „Conto Loro“	200098	70	10% Wnioski członkowskie do zwrotu	6812	97
„Conto Nostro“	7125	28	Dywidenda nie wypłacona	286	90
Ruchomości Towarzystwa	1030	27	Sumy Przechodnie	6245	90
Wydatki do zwrotu	3395	85	Podatek skarbowy	830	57
Waluty zagraniczne	370	24	Procenty pobrane na rok następny	1937	38
R-k Lukas	18489	04	Zysk za 1913 rok	14894	11
	635030	48		635030	43

Buchalter Helena Bujnowska.

Zarząd: Prezes Henryk Koczałski
Członkowie: Stanisław Jęłowicki
Bernard Kondratowicz

Połowanie.

Miło patrzeć, gdy w rodzinie zgoda uczyć, myśli gości, Gdy wszyscy w jednej dziedzinie wyczekują swe zdolności.

Ot, na przykład znam w Warszawie jeden domek wiele miły, W którym codziennie wszyscy prawie na... na myśliwskie trąbią sity!

Papa długów ma po uszy, a do kart ma nalóg brzydki: Połuje na... nowicjuszy, by ogrywać ich do nitki.

Mama, skoro tylko wstanie luka wciąży niby z dwururki I na męża polowanie dla swej ciągle robi córki.

Córcie również dziłonek leci, jak myśliwym w gwarnej kniei, Bo chłopczyków łowi w sieci jest zawsze przy nadziei.

Synek swego dni żywota wiedzie stałe wśród wesela, Jeno trzyma go się psota — więc po kątach baki strzela.

Gdy się wszyscy razem zbiorą, luczna zrywa się rozmowa: W życiu na cel zawsze biorą tylko koniak od Szustował

II Aleja № 38, Telefon № 497.

TEATR
„URANJA“

Program od soboty 21 do niedzieli 22 Marca.

Kronika Gaumont'a - (natura).

TANIEC MIŁOŚCI...
TANIEC ŚMIERCI...

Wysoce wybitny dramat w 3-ju części. Artystyczna seria „NORDISK“ w Kopenhadze.

NA SCENIE pod artystycznym kierunkiem JERZEGO SIEKIERZYŃSKIEGO.

„KSIEŻYC I SŁOŃCE“

Zabawna komedia w 1-m akcie.

Od środy 2 Kwietnia występy na czas krótki nowego zespołu kom.-wodew.

TEATR PARYSKI 2-ga Aleja № 19.

Dziś w niedzielę i poniedziałek ostatnie 2 dni arcydzieła firmy „NORDISK“

ATLANTYK

Wspaniała tragedia w 8-ju części. znanego dzieła HAUPTMANA z którego zdjęcia zostały wyk. pod osob. kierunk. autora. Seansy: 1. Pamią, 2. Ratowanie tonących,

3. Zatopienie na pełnym morzu wielk. parowca sprawiają kolosal., niczem niezatarte wrażenia. Pomimo znacznych kosztów poniesion., z nabyciem na wyłączną własność tej filmy zarząd biorąc pod uwagę wielką widownie. — CENY MIEJSC nie podwyższone. Kupon do loży 5) kop, krzesło parterowe 30 k. galeria 20 kop. POCZĄTEK PRZEDSTAWIEN: od godz. 4 do 6½, od g. 6½ do 9, od godz. 9 do godz. 11½ w.

W niedzielę początek przedstawień: od g. 2½ do 5 od 5 do 7½ do 10 w. od 10 do 12½ w nocy Wobec czego upraszamy. Sz.PUBLICZ. o punkt. przybywanie

Na scenie pod artystycznym kierunkiem F. Stróżewskiego „ZROZUMIELI SIĘ“ Fraszka sceniczna w 1-m akcie Labicha.

Oraz „BUKIET ROZMAITOŚCI“ z udziałem p. Celińskiej i p. Balewicza.

TEATR

II Aleja № 43.

„ODEON“

KRZEMIŃSKIEGO
Najstarszy w Królestwie
Telefon № 4-77.

Program od soboty 21 do wtorku 24 Marca

Dziś wybitne arcydzieło kinematograficzne!!!

W SZPONACH NĘDZNIKA

Wielki dramat socjalny M. Morihona, w 6-częściach — CAŁY W KOLORACH.
Część 1-a. Zły mąż i zły ojciec. 2-ga. Nowa ofiara. 3-ia. Okrutny zamach. 4-ta. Po 10 latach. — Ucieczka z katoggi. 5-ta. Na balu maskowym 6-ta. Smutny koniec i przebaczenie. Dramat ten ze względu na swą treść i wykonanie pozostawia niezatarte wrażenie.

Na scenie: Dział kabaretowo-koncertowy z udziałem całego Towarzystwa. Uwaga! Nie zważając na wielki koszt obrazu i szczyt. pią. salę — ceny miejsc nie podwyższone.

W dniu 3-go Marca 1914 r., — OTWARTY ZOSTAŁ

Jedyny Chrześcijański Magazyn Gotowych
Ubiorów Męskich Damskich, uczniowskich i dzieciennych

R. TRAWIŃSKIEGO

w Częstochowie, II Aleja № 16, przy moście.
Magazyn zaopatrzony w najświeższe Angielskie i Francuskie modele, sprzedaje takowe po cenach najprzystępniejszych.
Od 18 rubli palta i kostjomy damskie. — Od 15 rubli palta wiosenne. — Od 17 rubli uczniowskie.
Od 15 rubli garnitury męskie. — Od 11-tu rubli za garnitury dziecinne, — ubranka od 7 rubli.

UWAGA: W krótko otwarta zostanie przy magazynie komora do przechowywania futer.

wę na ciężką drogę życia — okazuje mi gniewem skrzywioną twarz, staje ichem szczywaną narodowego — cóż to za barbarzyństwo, co za wyrok mojalny dla narodu!

Jakże się zachowuje katolicka praca niemiecka. Zajmuje ona stanowisko najbardziej wrogię prześladowawym polakom, broni natomiast i popiera policyjnego postępowania księży: Katolicka „Germanja” pisze:

„Nadzwyczajny przykre zajście, je dyne może w historii kościoła katolickiego w Niemczech, wydarzyło się w niedzielę w kościele dominikańskim w Berlinie. Nie zważając na świętość miejsca, policyjacy katolicy, mężczyźni, kobiety i dzieci wywołali tam rozruchy, i konie cznością okazali się wkroczenie siły zbrojnej. Dzieci polskie nie były przygotowane nawet do prywatnej pierwszej Komunii św., pomimo to żądały uroczystej pierwszej Komunii wspólnej! Ojcowie dominikanie dlatego musieli się oprzeć żądaniu rewolucyjnych polaków, których pretensje nie były słuszne. Znana to rzecz, że radykalne elementy polskie chcą uzyskać katolicyzm i nazwę katolików do celów politycznych. Nawet gazety polskie nie wahały się wyszydząć i mieszać z błotem niemieckich duchownych i niemieckich biskupów, w których widzą tylko „germanizatorów w sutannie”. Jakże owoce przynosi ta systematyczna heca polityczna, o tem niech polaków pouczy wczorajsze piętno hańby, jakie wczoraj w Moabicie sami na sobie wysycieli.

Jest to zwykły fałsz za fałszem i obłuda za obłudą w słowie, jak i w czynie. K. W.

Coś w sercu się łamie...

Co w sercu to lat tyle już kona: Te lata—to krwawe ogniwka; W nie duch się wciąż głębiej zaplata, A w strzępy nadzieja rozrywa.

Przedwczoraj i wczoraj i dzisiaj Los ślepy nas bije wciąż wszędy; Do celu dojść jakoś nie możemy, Jak tułacz ze wschodniej legendy.

Coś w sercu się łamie i płacze, A w duszy mak wiele, tak wiele.. O, niebo! wskaż drogę, gdzie życiu Nieszczęście się wpoprzek nie ścięło.

A niebo odpowie: wszak wiecie, Ze cierpieć musicie za winy; Lecz życie się wasze odrodzi, Gdy enoty dzwigniecie z ruiny.

Zakucicie sny złote w granity; Niech czynem wam serce zapionie, I naprzód wciąż płyniecie, jak rzeka, Ujawszy dzień bratnią w swe dłońce. W. Jezierski.

18—2—014.

Kasy chorych.

Naczelnik wydziału przemysłu ministerjum handlu i przemysłu nadesłał Tow. przemysłowców z Królestwa Polskiego dane urzędowe, gromadzone przez inspekcję fabryczną o przebiegu organizacji kas chorych do d. 14 z.m.

Według tych danych przystąpiono do organizacji kas chorych w 6,275 przedsiębiorstwach, zatrudniających 1,814,422 robotników.

Dla 4,494 przedsiębiorstw drobnych, zatrudniających 848,621 robotników, tworzy się kasy wspólne, dla pozostałych zaś 1,470,801 robotników zakładane są kasy fabryczne.

Kasy czynnych, dokonujących już potrącenia z zarobków i wydających zapomogi jest w całym państwie 1079; należy do nich 811,866 robotników.

Najwięcej kas chorych istnieje w okręgu przemysłowym charkowskim (240 kas dla 162,126 robotników), naj-

mniej w okręgu wołańskim (139 kas dla 75,110 robotników).

W okręgu przemysłowym warszawskim przystąpiono do organizacji 356 kas chorych dla 216,021 robotników; funkcjonuje zaś w okręgu warszawskim (obejmującym okręgi Królestwa Polskiego 3 gubernie litewskie) 148 kas chorych dla 81,091 robotników.

Najlepiej idzie organizacja kas chorych w gub. piotrkowskiej, gdzie w różnych okresach organizacji jest 145 kas dla 123,370 uczestników, funkcjonuje zaś 88 kas dla 57,886 robotników.

W górnictwie istnieje 17 kas chorych dla 82,117 robotników, w różnych stadiach organizacji zaś znajduje się 104 kasy chorych dla 327,960 robotników.

W okręgu górniczym warszawsko-piotrkowskim organizują się 3 kasy dla 1,401 robotników, w kielecko-lubelskim 4 kasy dla 1,148 robotników, w radomskim 2 kasy dla 5,173 robotników.

TELEGRAMY.

O pomoc dla wychodźców.

Kraków, 21. Wat. Stronnictwo demokratyczne odbyło naradę, na której zastanawiano się nad sposobami ulżenia strasznej nędzy wychodźców.

Powzięto uchwałę wzywającą władze krajowe i centralne, oraz Koło polskie do natychmiastowego zajęcia się losem wychodźców polskich i wdrożenia energicznej akcji ratunkowej. Jeden z posłów udaje się do Myslowic, gdzie 10 tysięcy wychodźców zwróconych z Prus obcuje w strasznej nędzy pod gołym niebem. Posel rozda między nieszczęśliwych kilkaset koron, zebranych dotychczas wśród członków stronnictwa.

Policja w kościele.

Berlin, 21. Wat. „Koelnische Volksztg.” jedyna z katolickich gazet niemieckich, która w sprawie zajść w kościele św. Pawła zajęła stanowisko względnie bezstronne, nie zabarwione hakatyzmem stwierdza, że wina zajść tych leży wyłącznie po stronie duchowieństwa katolickiego w Berlinie i ostro potępia jego postępowanie. Pośrednimi sprawcami zajść są oczywiście hakatyści i głupia polityka patentowanych pozeraczy polaków.

Przeor klasztoru o. Jakób nadesłał do gazety kołońskiej sprostowanie, w którym oświadcza, że starał się zawsze o zaspokojenie potrzeb duchowych polaków w swej parafii, że jednak w danym wypadku nie dał zezwolenia na uroczystość Komunii św. dzieci polskich. Sprostowanie to potwierdza w sposób uroczysty biskup berliński dr. Kleinheid. Bezstronne stanowisko „Koelnische Volksztg.” spotkało się z ostrą krytyką innego organu katolickiego „Maerksische Volksztg.” Dowodzi on, że jest ubolewana godnem, iż znalazł się poważny dziennik katolicki, który potępia własne duchowieństwo i w antypatii swej do kierunku berlińskiego posuwa się tak daleko, że staje po stronie polaków, którzy zbezczeszcili świątynię pańską.

Należy — kończy dziennik — odeprzeć z całą stanowczością napady gazety kołońskiej na duchowieństwo, postępowanie bowiem jej cechuje niższy nawet poziom, niż taktyka socjalistycznego „Vorwaerts”.

Berlin, 21. Wat. Po południu aresztowano w związku z zajściami w kościele, Pietrzaka, w chwili, gdy ten był zajęty przy budowie. Wieczorem przybył do żony Pietrzaka policjant i zawiadomił ją o aresztowaniu męża. Policja poszukuje obecnie niejakiego Kapłinskiego, który bawi obecnie w Poznaniu i dził ma przybyć do Berlina.

Zebrań.

Kraków, 21. Odbył się tu posiedzenie Towarz. Przyjaciół Muzeum Narodowego w Rapperswyllu pod prze-

wodnictwem hr. Mycielskiego. Stwierdzono, że komisja wydelegowana dla zaprowadzenia reform w muzeum wykryła cenne zabytki z zakresu malarstwa olejnego i portretowego, oraz cenne dokumenty historyczne.

Flota gocka.

Ateny, 20. Wat. Minister marynarki przedłożył rządowi program budowy floty.

Program obejmuje budowę 3 dreadnoughtów i kilka okrętów mniejszych.

Nowy gwałt pruski?

Poznań, 21. Wat. „Kurjer Poznański” notuje kursującą uprzednio w mieście pogłoskę, jakoby istniał zamiar pozbawienia dzieci polskich w poznańskich szkołach ludowych nauki religii w języku ojczystym nawet w najniższych oddziałach. Polskie koło radzieckie postanowiło w sprawie tej zainteresować magistrat, a razie jednak zamiaru swego wykonać nie może, referent bowiem spraw szkolnych bawi w Berlinie jako poseł.

Krwawe rozruchy.

Paryż, 20. Wat. W St. Denis na wyspie Reunion doszło do krwawych rozruchów na tle wyborów. Kilka osób zostało zabitych, kilkanaście rannych.

Burza.

Konstantynopol, 20. Wat. Wczoraj wieczorem przeciągnęła nad miastem straszna burza z piorunami. Jeden piorun uderzył między innymi w nowo wybudowaną centralę telefoniczną, niszcząc urządzenie wewnętrzne. Komunikacja telefoniczna przerwana.

Chrzest żydowski u św. Zygmunta.

Kilka miesięcy temu pisaliśmy w naszym „Gońcu Częstochowskim” o dwóch wypadkach przychylenia św. wiary rzymsko-katolickiej przez żydów. Dotyczyło to wówczas kościoła św. Barbary.

Dzisiaj możemy zanotować podobny fakt, który miał miejsce w dzień św. Józefa, a więc 19 marca o godz. 4 i pół po południu w parafii św. Zygmunta, gdzie ks. Cesarz udzielił sakramentu chrztu świętego, nadając neoficie imię Józefy. Światło wiary św. spłynęło tym razem na dziewicką żydowską drogą nieszczęśliwości, pokochała ona serdecznie i bezinteresownie bowiem czystem sercem młodzieńca Józefa C. chrześcijanina, pod którego wpływem rozgorzała stopniowo płomieniem gorącej miłości ku prawdom wyznawanej przez św. wiary katolickiej.

Rodzicami chrześnymi neofityki byli pp. Julja Siennicka i Adam Koflakowski.

Z Zawiercia.

Koresp. własna „Gońca Częstoch.”

— W obronie uczelni polskiej.

„Wśród serdecznych przyjaciół psy zająca jadły”, powiada staropolskie przysłowie, które w zupełności da się zastosować do polskiego gimnazjum w Zawierciu, skazanego na zniknięcie z horyzontu oświaty narodowej, gdyż w szczyso jego przyjaciele, począwszy od Rady opiekuńczej, wypowiedzieli się za jego zamknięciem z braku odpowiedniej liczby uczniów, a tem samem i braku fundusów na dalsze prowadzenie tej uczelni polskiej, egzystującej tu jednak 8 lat, i wszelkie jakoby usiłowania ludzi dobrej woli nie są w stanie uratować od zagłady tej zagrożonej placówki oświatowej.

Nowe zaś zalegalizowane Towarz. „Szkoły średniej” w Zawierciu, choć przyjęło w zasadzie owo gimnazjum pod swoje zawiadywanie, też stanowczo utrzymuje, że ono jest w Zawierciu zbitecznym i da się znako-

mie zastąpić projektowaną szkołą mechaniczną — techniczną.

Nie przeczo, że nowoprojektowana szkoła może w przyszłości być bardzo pożyteczną i odpowiednią do miejscowych warunków, gdyż z czasem da wykwalfikowanych pracowników fabrycznych, lecz nie wszyscy w Zawierciu będą mogli lub chcieli korzystać z tej szkoły, boć są tu licznie zajęte dzieci inteligencji miejscowej i okolicznej, które chcą się kształcić w kierunku filologicznym, a by później mieć wstęp do wyższych zakładów naukowych, czego uczynić by nie mogli, kończąc projektowaną szkołę niższą mechaniczno — techniczną. A zatem obok szkoły mechaniczno — technicznej winno egzystować i progimnazjum! Twierdzenie zaś niektórych, że kogo stać na wyższe kształcenie dzieci, ten je może wysłać do szkół sąsiednich miast, jest błędne, bo każdy z rodziców woli dziecko mieć w miejscowym progimnazjum i osobicie niem się opiekować, niż wysłać je do innego miasta pod opiekę ludzi obcych.

Zapewne niejedem powie, że do brzozy to było, aby u nas istniały obok siebie dwie szkoły, lecz ślad im to czerpać fundusze, kiedy tu, jak się okazuje, jednej jedynej szkoły średniej utrzymać nie można.

Na to tylko odpowiedzieć można, że dla chcącego niema nic trudnego, a tymbardziej dla 42 tysięcznej ludności w Zawierciu. Zresztą — dwie te szkoły wzajemnie sobie przeszkadzać nie będą, bo projektowaną szkołę mechaniczno — techniczną poprą miejscowe i okoliczne fabryki, boć przecież dla nich ta szkoła kwalifikować będzie fachowych pracowników, wgap deficytu jej chętnie pokryją, a progimnazjum wspierać będzie Tow. „Szkoły średniej” w Zawierciu, które mając liczną członków i możność gromadzenia fundusów bez żadnych nadzwyczajnych wysiłków szkołę utrzymują. A przytem istniejące progimnazjum, przy odpowiedniej formie, samo sobie radzić może i nie tak wielkich sum od Tow. „Szkoły średniej” potrzebować będzie. Przedewszystkiem więc należy obniżyć wpiśy szkolne w niższych klasach, aby dać możność przystępu szerszemu ogółowi młodzieży.

Obniżając zaś wpiśy, szkoły bynajmniej nie narażamy na straty, lecz przeciwnie zyskiwać ona na tem będzie. I tak np. jeżeli obniżymy wpiś w klasie wstępnej do 30 rb. rocznie z placą w ratach miesięcznych z góry, to będziemy mieli w tej klasie nie 2 uczniów, jak — obecnie, lecz co najmniej 50 i stanowiąc to będzie rocznego dochodu 1500 rb., z której to sumy odejdzie 900 rb. na specjalnego nauczyciela tej klasy, a więc zyskujemy na czysto 600 rb. Obniżając zaś wpiśy w kl. I do 50 rb., a w II do 60 rb. będziemy mieli w tych klasach nie 16 w I i 20 w II jak obecnie, lecz napewno po 40 uczniów, co da rocznego dochodu: I — rb. 2000, a II — 2400, wpiś III kl. zredukował do 80 rb., będziemy mieli w tej klasie minimum 80 uczniów z placą roczną 2400 rb., IV kl. pozostawiamy na 100 rb., gdzie spodziewać się można 26 uczniów, którzy płacić będą 2600 rb. rocznie.

Reasumując powyższe sumy otrzymamy ogólną sumę rb. 8900, to zaś budżet obecnego gimnazjum wynosił około 12000 rb., więc deficyt roczny wynosił będzie 2000 rb., którą to sumę Tow. „Szkoły średniej” pokryje i wielkiego uszczerbku w awym budżecie mieć nie będzie.

A zatem Sz. pp. obywatela Zawiercia i okolicy, czyż wobec powyższych danych możecie pozwolić na zamknięcie istniejącego progimnazjum?

Sądzę, że nie! bo dalszyście nie świadectwo o swej solidarności narodowej, dążącej do rozwoju szkolnictwa polskiego, którego placówkę w Zawierciu wydobrowolnie opuszczacie przez swoją niezaradność i brak wytrwałości w pracy społecznej!

F. Boryśkowski.

Zawiercie 20—3—14 r.

KRONIKA

Rekolekcje w kościele parafialnym św. Zygmunta.

Rekolekcje w kościele św. Zygmunta w bieżącym tygodniu odbędą się pod kierunkiem ks. Masłowskiego, w wtorek o godz. 6 i pół wieczorem, w środę o godz. 4 po poł. i w czwartek o godz. 6 i pół wieczorem.

Rekolekcje w kościele św. Barbary.

Rekolekcje w kościele św. Barbary odbywać się będą po dwa tury dziennie od niedzieli 22 b. m. do czwartku 26 b. m.

W niedzielę 22 b. m. o godz. 9 rano i o godz. 4 po poł.

W poniedziałek 23 b. m. o godz. 9 rano i o godz. 7 wieczorem.

We wtorek 24 b. m. — o godz. 9 rano i o godz. 7 wieczorem.

W środę 25 bież. m. uroczystość Zwiastowania Najśw. Maryi Panny — o godz. 9 rano i o godz. 4 po poł.

W czwartek — od godz. 7 rano spowiedź, do której zaproszono odpowiednią liczbę spowiedników.

Dyspensy.

W uroczystość Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny post nie obowiązuje na mocy ogólnych przepisów kościelnych.

Dziśniejsze poświęcenie.

Dziś, w niedzielę 22 b. m. o godz. 8 po poł. ks. Masłowski dokona poświęcenia nowego posterunku polskiego w III Alei nr. 60 w postaci „Taniego sklepu komisowego”.

Zebrań Stow. Rzem.-Przemysłowego.

Dziś, w niedzielę 22 b. m. o g. 3 pp. w lokalu własnym (I Al. 9) odbędzie się ogólne zebranie członków Stowarz. Rzem.-Przem.

Zebrań „Jedności” na Błęsznie.

Dziś, w niedzielę 22 b. m. o g. 3 po poł. w jadalni przy fabryce „Częstochowianka” odbędzie się ogólne zebranie członków kooperatywy spożywczej „Jedność” na Błęsznie.

Z Tow. poz. oszcz. na Rakowie.

Dziś, w niedzielę w sali teatralnej przy hucie „Częstochowa” na Rakowie o g. 2 po poł. odbędą się powtórne wybory do Zarządu i Rady tamtejszego Tow. poz. oszczędnościowego.

Odczyt o szkodliwości alkoholu.

Dziś, w niedzielę 22 b. m. punktualnie o godz. 5 po poł. w sali fabryki Peltzerów M. A. Nowakowski, przewodniczący częstoch. oddziału T-wa abstynentów „Przyszłość” wygłosi odczyt p. t. „szkodliwość alkoholu i skutki pijaństwa”.

Z wczorajszej licytacji.

Wczoraj w sobotę o 11-ej godzinie w Magistracie częstochowskim odbyła się licytacja (in plus) na dzierżawę 65 budek przy ul. św. Barbary, po prawej stronie, od klasztoru Jasnogórskiego do placu Jasnogórskiego oraz na dzierżawę 14 miejsc na budki, przy ul. św. Barbary, po lewej stronie od ul. Jasnogórskiej w wyż do placu Jasnogórskiego.

Budki po prawej stronie ul. św. Barbary wydzierżawili: 1) budkę nr. 1 — N. Bilewicz za 21 rb. 50 kop., 2) nr. 2 — Józef Słotwiński za 18 rb. 5 kop., 3) nr. 3 — M. Wostalska za 21 rb. 50 kop., 4) nr. 4 — A. Korzekwińska za 25 rb. 85 kop., 5) nr. 5 — St. Pierzgałski za 21 rb. 50 kop., 6) nr. 6 — St. Serafiński za 28 rb. 85 kop., 7) nr. 7 — Wł. Lesiakowa za 25 rb., 8) nr. 8 — A. Zielińska za 18 rb. 85 kop., 9) nr. 9 — Ant. Pilipowicz za 20 rb. 5 kop., 10) nr. 10 — Bronisława Mol za 18 rb. 50 kop., 11) nr. 11 — K. Trzepla nowa za 28 rb. 65 kop., 12) nr. 12 — E. nora Kosta za 21 rb. 85 kop., 13) nr. 13 — Katarzyna Zielińska za 61 rb. 75 kop., 14) nr. 14 — Jan Dylewski za 25 rb. 95 kop., 15) nr. 15 — M. Mikiewiczowa za 26 rb. 15 kop., 16) nr. 16 — Marija Miller za 18 rb. 85 kop., 17) nr. 17 — Rozalja Konec za 26 rb. 15 kop., 18) nr. 18 — M. Brontarska za 28 rb. 85 kop., 19) nr. 19 — Michalina

Lompe za 27 rb. 85 kop., 20) nr. 20 — Antonina Dylewska za 25 rb. 46 kop., 21) nr. 21 — Piotr Szewczyk za 28 rb. 85 kop., 22) nr. 22 — N. Zamusiak za 25 rb. 75 kop., 23) nr. 23 — W. Bąkowska za 20 rb. 75 kop., 24) nr. 24 — Stefan Korkosiński za 31 rb. 75 kop., 25) nr. 25 — Jan Bielecki za 19 rb. 55 kop., 26) nr. 26 — K. Sosińska za 21 rb. 55 kop., 27) nr. 27 — Karolina Kwaskowska za 18 rb. 85 kop., i 28) nr. 28 — Stanisław Słusarek za 61 rb. 15 k.

Po lewej stronie ul. św. Barbary budkę nr. 12 wydzierżawiła Karolina Banachowicz za 12 rb. 25 kop.

Zebrań Stow. Nauczycielstwa Polskiego.

W poniedziałek 23 b. m. o godz. 6 po poł. odbędzie się zwykłe tygodniowe posiedzenie członków Stow. Nauczyciel. Polskiego, na którym p. Tyższeka wygłosi pogadankę p. t. „Rzut oka na próby pedagogiczne w Sokolnictwie różnych krajów”.

Osobiste.

P. Stanisław Stetkiewicz, były wychowawca gimnazjum G. Kościuskiego w Częstochowie, ukończył w roku bieżącym z odznaczeniem uniwersytet Jagielloński i uzyskał stopień doktora filozofii. P. Stetkiewicz poświęcił się specjalnie historii i literaturze polskiej i ogłosił już parę prac naukowych. Warszawska Kasa Mianowskiego, instytucja zasłużona na polu popierania nauki polskiej, przyznała p. Stetkiewiczowi subdyum na dalsze prace naukowe.

Zebrań reprezentantów Częstoch. Tow. Wzajem. Kredytu.

W niedzielę 5 kwietnia o godz. 7 wiecz. w lokalu własnym odbędzie się ogólne zebranie reprezentantów Częstochowskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu.

Kradzież pasów transmisyjnych.

Niewykryci na razie sprawcy z fabryki noży i widelców A. Rozenweiga (Krótka 35) skradli pasy transmisyjne, wartości do 600 rb.

„Nazareńczyk” w „Ognisku”.

Dziś, w niedzielę w sali „Ogniska Robotniczego” (Krakowska nr. 13) na rzecz tegoż „Ogniska” grono amatorów odegra melodramat w 6 aktach St. Hopka p. t. „Nazareńczyk”. Początek widowiska o g. 9 wiecz. Bilety wcześniej nabywać można o g. 3 i pół po poł. na miejscu.

Z sądu okręgowego.

Sąd okręgowy piotrkowski na swej katedrze w Częstochowie rozpatrywał w dalszym ciągu następujące sprawy: — Walentego Zielińskiego 52 letniego mieszkańca Częstochowy oskarżonego na zasadzie 1160 art. kodeksu karnego.

W kwietniu 1911 r. Częstochowskie Tow. Wzaj. Kredytu wniosło do sądziego pokoju 2 rewiru m. Częstochowy 2 sprawy wekslowe przeciwko Pawłowi Czarkertowi i Walentemu Zielińskiemu. Weksle, jeden na sumę rb. 80, drugi na rb. 64 były podpisane przez Pawła Czarkerta na zlecenie Walentego Zielińskiego zdyskontowane przez tego ostatniego w Tow. Wz. Kredytu.

U sądziego pokoju Czarkert zakwestjonował autentyczność swego podpisu na przedstawionych w sądzie wekslach wobec czego zgodnie z 110 art. ust. proced. cywilnej sądziego pokoju odesłał je do sądu okręgowego dla zbadania autentyczności podpisów. Sąd okręgowy uznał podpisy za podrobione i zawiadomił o powyższym prokuratora sądu okręgowego.

Badany na śledztwie Czarkert zeznał, iż żadnych weksli Zielińskiemu nie wydawał.

Z powołał się na 2-ch świadków Pawła Kota i Franciszka Glińskiego przy którym miał Czarkert podpisywać te weksle, przyczem Kot, pasierb Zielińskiego zeznanie ojozjyma potwierdził.

Ekspert nauczyciel kaligrafii p. Federenko orzekł, iż podpis nie był uczyniony ręką Z. wobec czego sąd Z.

Osobom, które raczyły laskawie wziąć udział w smutnym obrzędzie ekSPORTOWANIA zwłok ukochanej żony **ś. p.**

Adeli Roesslerowej

w szczególności zaś pastorowi p. Wojakowi za wypowiedziane przy zwłokach słowa pociechy składa serdeczne podziękowanie. Mąż August Roessler.

od odpowiedzialności uwolnił Z. bronil adwokat przys. Wołkowicz.

Stanisław Jamszewicz.

„Atlantyk” w Paryskim.

Jeden z najwspanialszych pod względem widoków morskich oraz tragicznej grozy obrazów p. n. „Atlantyk” ściągający od dni kilku do teatru Paryskiego tłumy publiczności — pozostaje na ekranie tylko do jutra włącznie. To też kto nie widział tych pięknych w swej grozie reprodukcji, niech śpieszy, by stwierdzić że równie szerokie w swym rozmiarze z natury branych katastrof na filmie nie widzieli. Rozpaczliwego tragizmu chwili dopełnia znakomicie p. Balewicz, którego tak wewnętrzne, jak zewnętrzne warunki jak nie można lepiej celowi temu odpowiadać. Pani Celińska za to i głos i powierzchowność mile posiada, to też zbiera obfite oklaski.

Małe niezrozumienie.

Od p. k. Kosteckiego nauczyciela tańców, b. artysty baletu warsz. teatr rządowych otrzymujemy z prośbą o wydrukowanie wyjaśnienia, że 19 marca w lokalu Stow. Rzem.-Przem. nie zabawa tańcowa lecz zwykła lekcja praktyczna, dla uczniów wszystkich jego kompletów, w taki dzień, jak św. Józefa można na ten cel wybrać gdyż w ów dzień odbywają się śluby i jest on zwolniony od postu. „Z tego powodu” — pisał pan K. — wyszły komplikacje i artykuły bardzo nieprzyjemne. Lecz ta kwestja była odrazu rozpatrzoną przez Zarząd Stow. i żadnej zabawy nie było. Tymczasem artykuł „Małe nieporozumienie” w Nr. 78 rani mnie moralnie, sądząc, że nauczyciel tańców nie jest religiantem lecz popsutym moralnie, co jest błędne i co mogą poświadczyć ci, co mnie znają w Warszawie i Częstochowie.

A o co tanga, to będąc od lat 15 nauczycielem tańca, traktuję tę sztukę poważnie, a więc i ten taniec uszlachetniam tak, że niemoralnym nie jest. Kto zaś chce niemoralnie tańczyć, to i z uczelniej polki zrobi coś, co będzie wstrętnem. Ja brzydzę się tańcem, który by posiadał podobne wady.

Na zakończenie muszę zaznaczyć, że jeszcze nikogo absolutnie w Częstochowie nie uczyłem „tanga”, służył mi on jedynie dla reklamy w ogłoszeniach, gdyż co rok musi być w każdej gąszi coś nowego. Jedyne tańczyłem go sam w teatrze „Uranja” dla wystudowania i nikt z widzów nie widział w nim nic zdrożnego”.

Rozwiązanie zadania do nagrody

zamieszczzonego w N-rze 78 „Gońca Częstochowskiego”, ułożonego przez Wacława Kowalskiego.

Największym wrogiem jest wewnętrzny wróg naszytem dla cie będzie byś go zmógł — jest bowiem w kraju kooperatywa — praca ta wspólna ludę pokonywa — dla niej więc poświęć swe siły i trud; Ojczyzny Lecha sławisz biedny lud.

Aforyzm:

„Największym naszytem jest praca dla Ojczyzny”.

Dobre rozwiązania nadesłali pp: z Częstochowy: W. Gostkowski, St. Cholewa, Teofil Szewczyk, Józef Borkowski, Wiktor Lebek, Szadkowińska, Jan Misiak, Jan Strzelecki, M. Lebek, Longinus Podbiępieta, A. Bielecki, Helena Musiałówna i Juliusz Niemlerko.

z Częstochowianki: Marja Widerowa,

z Rakowa: Jan Bednarek, z Zawiercia: Zbigniew Karzewski.

Z powyższych droga losowania nagroda w postaci Albumu artystycznego planz kolorowych p. t. „Zagroza na dzielnicę” (cykl wielkopolski) artysty malarza Michała Wywiórskiego — przypadła p. Janowi Bednarkowi z Rakowa, którego prosimy o zgłoszenie się do Administracji naszego „Gońca Częstochowskiego” po odebraniu nagrody.

Ponieważ nabożeństwo zgromadzenia cieleśi naznaczone na czwartek dn. 19 b. m. w kościele św. Rocha nie odbyło się, odłożone zostało i odprawione będzie na Jasnej Górze — w kaplicy św. Józefa dziś t. j. 22 marca o godzinie 7 i pół rano — na które zaprasza się wszystkich członków.

OGŁOSZENIE.

Rada Częstochowskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu dla Przemysłu i Handlu ma zaszczyt podać do wiadomości, że zwyczajne roczne zebranie Reprezentantów zostało wyznaczone na dzień 4 kwietnia (sobota) rb. o godzinie 6-ej po południu, w lokalu własnym, mieszczącym się w domu Nr. 22 przy Alei II-ej w Częstochowie.

Przedmioty obrad zebrania: 1) Otwarcie zebrania i wybór przewodniczącego.

2) Rozpatrzenie sprawozdania Zarządu za 1913 r. łącznie z bilansem na 1 stycznia 1914 r., rachunkiem zysków i strat oraz protokołami Rady i Komisji Rewizyjnej, a następnie zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat.

3) Odczytanie protokołu zebrania reprezentantów z dnia 16 Marca 1913 roku.

4) Wnioski członków Towarzystwa jeżeli będą przedstawione zgodnie z przepisem par. 39 Ustawy Towarzystwa.

5) podział zysków, osiągniętych za 1913 r.

6) Rozpatrzenie i zatwierdzenie preliminarza wydatków (budżetu) na 1914 rok.

7) Wybory: a) trzech członków Zarządu, b) trzech członków Rady, c) trzech członków Komisji Rewizyjnej,

d) trzech kandydatów do Komisji Rewizyjnej.

Stosownie do par. 38 Ustawy Towarzystwa, Zgromadzenie Reprezentantów ważne jest bez względu na liczbę obecnych.

Pracownia damskich kapeluszy „Jadwiga”

Poleca na sezon bieżący damskie kapelusze nowe. Przyjmuje do przetrasowania: wyrabia kapturki i dziecięce kapelusiki.

Najskuteczniej tepi pluskowy, karaluchy, prusaki oraz wszelkie pasożyty u zwierząt plyn

„TITU”

Dostać można w aptekach i składach aptecznych.

SPRZEDAM SKLEP

spożywczo-dystrybucyjny. Wiadomość w Administracji „Gońca”. 712.

Teatr popularny w „OGNIKU ROBOTNICZYM”

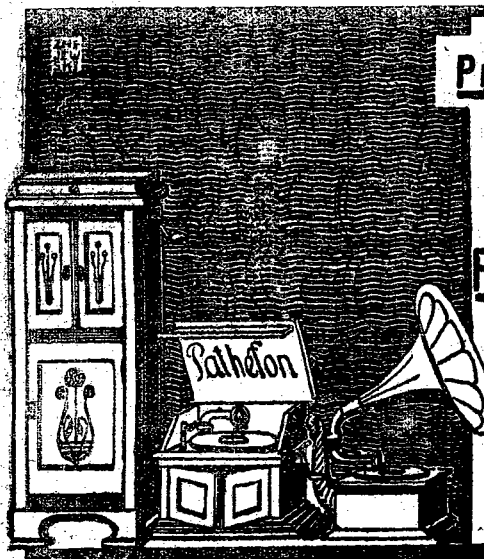
UL. KRAKOWSKA № 13.

OD NIEDZIELI 8 Marca do wielkiej nocy. Wspaniałe przedstawienie pasyjne

NAZARENČZYK

Melo dramat w 6 odsłonach przez Stanisława Hopka.

Muzyka p. Edwarda Mąkoszy. — Piękne pienia wykona chór. — Początek o godzinie 5¹/₂ po południu koniec o godzinie 9-ej wieczorem.

Przeszło 15000

klientów w całym Królestwie Polskim, w tem cała arystokracja, to najlepszy dowód, że najlepsze są

Pathefony

które grają kulka wiadrą czysto, głośno i naturalnie.

Aparaty od 26,00—350 rubli (Także i elektryczne).

Główny Skład i przedstawicielstwo firmy

PATHE w Paryżu

PUCEK I HILL

Częstochowa II-ga Aleja № 23. (na piętrze) telefonu 605.

Cenniki na żądanie bezpłatnie

Jednocześnie polecamy: Kłnematografy „Kok“ filmy, kupno i abonament, maszyny do pisania, Rowery, i Motocykle oraz różne części i przybory w dużym wyborze.

za kasy.

Ryski Bank Handlowy, Filja w Częstochowie.

Il-ga Aleja № 26.

KASETY STALOWE „SAFES”

Wynajmuje w opancerzonym skarbcu Po cenach od 12 rb. do 24 rb. rocznie za leżenie od wymiaru kasetki. Dla załatwienia czynności związanych z manipulowaniem złożonych w kasetkach w torów | naprz. odcinanie kuponów etc. | odpowiednio urządzona poczekalnia w lokalu Banku znajduje się do dyspozycji właścicieli kasy

Doktor BRONIATOWSKI PAWEŁ

Częstochowa, Nowy-Rynek 3, Telefon 34. Choroby skórne, włosów piciowe, weneryczne i Kosmetyka lekarska. Przyjmuje od 8-12 rano i od 4-8 popoł. Panie od 3-4 popołud. Stosuje wrodzinyce wstrzykiwanie SALWARSANU (HATA 606 i 914 i badanie krwi na syfilis).

Dr. Karol Tomaszewski

Choroby wewn. kobiece i dziecięce ul. św. Barbary 11, Telefonu 450. przyjmuje od 9-1 i od 3-7 w.

LEKARZ-DENTYSTA Stefan Barylski

Przyjmuje od 10-1 i od 4-7 Częstochowa 2 Aleja Nr. 48, tel. 611

MAGAZYN TOWARÓW BŁAWNYCH Marji BEZE

Mieszający się w mieszkaniu prywatnym w Częstochowie 2-ga Aleja Nr. 20 m. N-r. 1-y Poleca po cenach najniższych, nowości sezonowe w dużym wyborze. Piótna i inne wyrob. stałe na składzie.

KLASYCZNA SZKOŁA TAŃCÓW KOSTECKIEGO

b. Art. bal. Teatr. Rząd. Wares. w Nowo-Radomsku w Lok. Stow. Rzem. Przem. ul. Kałiska, tel. 4.
Gdzie odbywać się będzie nauka tańców w specjalnych kompletach jako też udziału lekcji w domach prywat. klub. i zakł. nauk. Na które przyjmują zapisy i dzieła wszelkich informacji. ZARZĄD STOWARZ. od. godz. 6 do 9 wieczorn.

Pracownia Czapek i Kapeluszy „POLONIA”

CZĘSTOCHOWA, 2 ALEJA № 19, GDZIE TEATR PARYSKI. Na sezon wiosenny poleca czapki męskie pp 40 45, 50, 75, i wyże, dziecięce po 20, 4 i droższe; kapelusze filcowe krajowych torów od 1 rb. 25 k., i wyżej, kapelusze wiedeńskie i zagranicznych fabryk najnowszych fasonów; oraz galanterię damską i dziecięcą w zakresie czapnicstwa wchodzącą w eleganckim i gustownym wykonaniu podług najwieleższych fasonów

Gabinety Lecznico-Dentystyczne R. Filipowicza

Il-ga Aleja N-r. 24, telefon 492. Przyjmuje: od 9-1 i od 3-7 p.p. prócz niedz. i świąt Specjaln. zęby sztuczne w kauczuku i złocie

DLA ZNAWCÓW

wyróżniające się wytwornym smakiem koniaki francuskie A. C. Mankowa & Co. Poleca Skład wódek i win K. Krakowieckiego Il-ga Aleja Nr. 24, telefon Nr. 253.

Powołując się na cyrkularz z dnia 9 Lutego r. b. i ogłoszenie „Gońca Częstochowskim“ o rozwiązaniu firmy

„BINERT i S-ka”

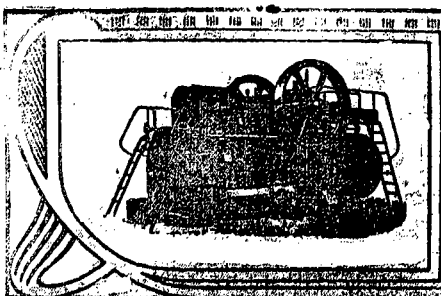
Warszaty wyrobów Miedzianych i Mechanicznych w Częstochowie 2 Aleja № 16, tem samem mam zaszczyt zawiadomić W. P. iż otworzyłem w tutejszem mieście ul. Aleksandrowska № 8, Tel. 338.

Zakład Mechaniczny

ze specjalnością dawnej firmy

Z poważaniem **JOZEF BINERT**

w Częstochowie.

LOKOMOBILE PRZEMYSŁOWE DO 1000 HP.

WENTYLOWY ROZDZIELNICY SYST. LANTZ HENRYK LANZ Warszawa Bracka 16

TANIO

Plac przy ulicy Jasnej sprzedam po **2 rb. 50 k.** za łokieć polski. Wiadomość w redakcji Gońca Częstochowskiego.

O I N W I

ZAKŁAD OGRODNICZY S. Jastrzębskiego

2 Aleja 16, telefonu 65 w Częstochowie Poleca na sezon wiosenny: Nasiona, drzewka owocowe, agrest wielkoowocowy. Rosady (fiance) kwiatowe i warzywne. Kwiaty doniczkowe, kwiaty cięte, bukiety, wieńce i inne ozdoby fantazyjne **Wieńce metalowe.**

Kaucjonowane Biuro Nauczycielskie Stanisławy Ligęzówny

w Częstochowie Teatralna 26. Rekomenduje Nauczycieli, Nauczycielki, Ochroniarki. Froebianki, Bony. Nauczycielki na godziny, francuski, niemiecki i nauczycielki muzyki. Cudzoziemski biuro na żądanie sprowadza. Biuro otwarte od 9 r. do 6 po południu

KAFLE MŚTOWSKIE I PRUSICKIE. INSTALACJA PIECÓW I KUCHEŃ. L. Nieprzecki i S-ka

Teatralna № 34, Telefon № 321.

FARBBIARNIA JAN SIKORSKI

ul. Targowa № 25, róg Mikołajewskiej. Farbuje części i pierze garderobę damską męską i dziecięcą. Ceny niskie.

BÓL GŁOWY, MIGRENE

MATYCHMIŚT USUWA **MIGRENO-NEUROINA** BEZWARUNKOWO PRAWY I NIE- SZKODLIWY ROZDZIELNY SRODEK SA JUŻ FALSYFIKATY. Oryginalny MIGRENO-NEUROINA ZAWIĄSZE. MARKA „KOGUT” LEĆZ NIGDY. OPŁATKACH — PROSZEK 10R

Najlepsze Pieczywo 2 razy dziennie z piaskarni E. Makowskiego

Il-ga Aleja Nr. 36. w Częstochowie.

Prosimy o uregulowanie prenumeraty.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamiennarsko-Sztukatorski

Częstochowa Aleja 3-cia dom własny
Egzystuje od roku 1887. Telefon 2-60.

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

WYKONYWA:
Rzeźby pomniki, roboty
budowlane i kościelne.

Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu. Ceny przystępne

DOM HANDLOWY ZDZISŁAW RYLSKI

Częstochowa, II Aleja № 20, telefon 93.

POSADZKI i LICOWKI terrakotowe, PŁYTKI GLAZUROWANE na spodach TERRAKOTOWYCH i KAOLINOWYCH, DACHOWKI (marsylska, szwajcarska, rzymska, karpio-wka i wieżowa), RUDY DRENOWE (SĄCZKI), CEGŁA OGNIOTRWAŁA i GLINKA OGNIOTRWAŁA, POSADZKI i KLEPKI dębowe, SIATKI METAŁOWE z metalu rozciągane o, LISTWY OCHRONNE do stopni schodowych i NAROZNIKI do krawędzi murów. PAPA do krycia dachów i SMOLA, karbolineum

HURTOWE SKŁADY Stowarz. Kupców Chrześcijańskich
pod firmą „**OBRONA**”
w Częstochowie, ul. Ogrodowa № 11.
Są najlepszym źródłem zapatrywania się w towary kolonialno spożywcze.
Cena na wszystkie artykuły rynkowa, (najniższa).
Wylączna sprzedaż cukru z trzech pierwszorządnych cukrowni
Lublin, Milejów i Nieleśdew.

Pierwszy w Częstochowie Chrześcijański
HURTOWY SKŁAD
Towarów Galanteryjnych i Piśmiennych pod firmą:
M. ZARUSKI i S-ka
Ulica Ogrodowa № 11.
Posiada na składzie w wielkim wyborze Koronki, Wstążki, Nici Bielizną wełnową papierową i gumową. Krawaty Szelki Portmonetki, Pończochy, Skarpetki, Chustki, Szale wełniane i jedwabne, oraz wszelkie materiały piśmienne.

Dięki korzystnym
kuponom K A W Y
dokonanym osobis-
cie w plantacjach.

Zniżyłem CENY

KAWY w sprzeda-
ży hurt. i detalicz.

DOM IMPOR-
TOWY KAWY **WIKTOR MATYJEWICZ** Filja w CZĘSTOCHO-
WIE, II-ga Aleja № 29.

Uwaga: Zwracam uwagę, że tylko moje kawy są oczyszczane patentowanym systemem „T H U M A” od szkodliwych dla zdrowia zanieczyszczeń.

Edward KINDERMAN
CZĘSTOCHOWA, ul. Teatralna № 26 dom własny
Tel. № 522. Filja w Sownowcu ul. Targowa № 4
POLECA: Łózka żelazne, łóżecka dziecięce, kolebki, wózki dziecięce, materace druciane i sprężynowe i t. d. **CENY NIZKIE ZA GOTÓW-
KĘ i NA RATY. CENNIKI NA ŻĄDANIE GRATIS.**

SEKRET

Jak otrzymać czystą twarz różową, młodzieńczą i oślepiająco piękną pierd, znajduje się w codziennym mydło się prawdziwym
mydłem z mleka Liliowego „KONIK”
Bergmanna & Co., Radcech, po 50 kop. sztuka.
Dostać można wszędzie.
Żądać tylko w czerwonym opakowaniu
Główny skład na Pałacowo Rozyjskie:
ul. Chłopska 11, tel. 11, Al. Wolności 11, tel. 11

Rada i Zarząd Rakowskiego Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego zawiadamiają, iż nadzwyczajne zgromadzenie członków odbędzie się **w niedzielę, dnia 22 marca r. b., o godzinie 2-ej po południu punktualnie w hali robotniczej Huty „Częstochowa”, w myśl zgłoszonego żądania 138 stowarzyszonych.**

- Na zebraniu rozpatrywane będą sprawy następujące:
- 1) Wybór przewodniczącego Zgromadzenia.
  - 2) Odczytanie protokołu z poprzed. Ogólnego Zebrania
  - 3) Odczytanie wniosku 138 stowarzyszonych, w kwestji unieważnienia wyborów dokon. w d. 8 Marca r. b.
  - 4) Wybory 2 członków do Rady, 2 cz. do Zarządu 3 czl. do Komisji Rewizyjnej i 2 zastępców.
  - 5) Wnioski Członków, Władz T-wa i stowarzyszonych

Podanie o przyjęcie do Męskiego Prywatnego Seminarjum dla nauczycieli ludowych w Ursynowie
wraz z dokumentami (świadectwo szkoły, metryka, świadectwo powtórnego szczepienia ospy piśmienne zobowiązanie rodziców do regularnego wnoszenia opłaty szkolnej, zaświadczenie 2-ech osób wstrogodnych co do moralnego prowadzenia się kandydata i kroki własny życiorys) należy nadsyłać przed 15 maja r. b. pod adresem: Warszawa Skrzynka pocztowa № 377 Kandydaci na kurs I (w wieku od lat 15—17) i na kurs II (od lat 16—18) winni stawić się na egzamin w Ursynowie 2 Czerwca r. b. o godz. 8 rano.
Kancelaria Seminarjum wysyła na każde żądanie program i warunki przyjęcia.

Wyżymaczki oryginalne amerykańskie
POLECA:
W. STAJEWSKI, II Aleja № 33.

Chrześcijański Sklep
Cukrów i Owoców
Foleca w wielkim wyborze:
Kakao, czekoladę, Cukry deserowe i Bonbonierki, jako też na nadechodzące święta, Baranki, jajka zające, Kwiaty i t. p. upiększenia na święcenie po cenach najprzystępniejszych.
Poleca się Sz. Publiczności **M. Klecha**
Częstochowa ul. Krakowska № 1, róg Nowego Rynku przy kościele św. Zygmunta.

SPRZEDAŻ HURTOWA

SPRZEDAŻ DETALICZNA

Oddział Piotrkowski pośred. pracy Tow. Wzaj. Pom. pracowników rolnych
Poleca członków Swoich na posady administratorów, rządzców, ekonomów, pisarzy, ogrodników, buchalterów, kasjerów i innych pracowników rolnych.
Przedstawiciel Stowarzyszenia **K. KARWOWSKI**
Piotrków, Bankowa 18, Tel. 75.

KRAWIEC
CHRZEŚCJAŃSKA PRACOWNIA
Najlepiej najtaniej wykonywa
PIERWSZORZĘDNY
ZAKŁAD KRAWIECKI
Wincentego MARKSA
ul. Ogrodowa № 20.
vis à vis Nowego kościoła św. Rodziny

Chrześcijańska pracownia czapek i kapeluszy.
„CZAPNIK POLSKI”
Częstochowa II-ga Aleja N-r. 30
Poleca na sezon wiosenny czapki męskie, uczniowskie i dziecięce różnych fasonów i gatunków, jak również kapelusze filcowe męskie, damskie, dziecięca krajowych i zagranicznych fabryk najświetszych fasonów. Po cenach niskich. Przyjmuje wszelkie obdatunki w zakres czapek i kapeluszy wchodzące.
K. Chwałowski

PIEKARNIA

Marcelego Chmielewskiego

Egz. od lat dziesięciu w Alei II przeniesiono została do lokalu własnego przy ul. Teatralnej 46 róg Zielonej Tel. 65

Wylączna sprzedaż moga pieczywa w sklepach:
 Wyciecznia „Skryzdyłów” ul. Teatralna II — ul. Dojazd 13, — ul. Krakowska 35 — Siedm Kamienio 21.
 Hurtowa i detaliczna sprzedaż w sklepie przy piekarni różnych gatunk. pieczywa i cukierniczych wyrobów Nowos chały cytrynowe na funty Polecając się nadal Szan. Publiczn. pozostaje z poważaniem **Marceli Chmielewski.**

THIOTYMINA

APTEKARZA J. HUMBLET

ZATW. PRZEZ URZĄD LEKAR. PETERSB. ZA N° 6816.

ZALECANY PRZEZ P. LEKARZY Z NIEZAWODNYM SKUTKIEM, JAKO ŚRODEK ZNAKOMITY W PRZYPADKACH CHOROBU DRÓG ODDECHOWYCH, JAK: KATAR KRZKI, KATAR OSKŁADKI, KATARY PŁUC, KASZEL, POBUDZA LAKNIENIE, WZMACNIA ORGANY TRAWIENIA, A TEM SAMYM PRZYCZYNI SIĘ DO OGÓLNEGO POLEPSZENIA STANU CHOROGE.

SPOSÓB UŻYCIA PRZY KAŻDYM FLAKONIE.

ZADAC W WSZYSTKICH APTEKACH I SKŁADACH APTECZ.

SAMOUCZEK

Polak o-Niemiecki kurs wstępny (Elementarna) po kop. 5, 12, 24 i 40; kurs I-ty 80; kurs II k. 1.600

Rusko-Niemiecki k. 5, 12, 24, 40 i 2.20.

Polako-Francuski kurs I-szy k. 1.20; kurs II-gi k. 3.20. — Polako-Angielski kurs I-szy k. 75, kurs II-gi k. 1.20. — Polako-Ruski Elementarny po kop. 5, 12, 24 i 40; — kurs I-ty k. 1.40; — kurs II-gi k. 18.

Nakład autora (Kussnera), z 1913 r. Warszawa, który wysyła i w zeszyty Samouczka gratis, po otrzymaniu marki pocztowej za 7 kop.

Maszyny do szycia oryginalne

„The Kasprzycki Company“

Wszystkie maszyny do szycia oryginalne, z gwarancją pewną i solidną. Cena: Rzeczna od 100 rb. nożna od 125. Firma założona w roku 1884. CZĘSTOCHOWA III aleja 73 obok Panoramy. Jedyna chrześcijańska burzawia w WARSZAWIE Narzaskowska 123 róg Królewskiej. Filie: w Warszawie, w Kielcach, Radomiu, Buszkowie oddziały w różnych miastach królestwa Polskiego.

Skład Wyrobów Z. Marczyński

Tabaczych

w Częstochowie, 2-ga Aleja № 33, Telefon № 682.

Poleca: Papierosy, cygara szlony i tytonio różnych fabryk oraz galanterię tabaczną. Zamówienia przyjmują kasa i telefonem. Najchłodniejsza wyprzedaż do domów oraz z pocztą

!! Kupujemy tylko u Chrześcjan !!

Klinika ginekologiczno-położnicza

Dr. Stanisława Nowaka i Dr. Stefana Kona

w Częstochowie, Teatralna 14, dom dr. Nowaka
Telefonu № 515 i 76.

Przyjmuje na stały pobyt chore ginekologiczne, chirurgiczne, osoby ciężarne i rodzące. **Opłata** za dobę od 2 rb. do 6 r., Specjalnie urządzona operacyjna, sala porodowa. Gabinet dla leczenia fizykalnego chorób kobiecych.

Centralne ogrzewanie — Oświetlenie elektryczne.

OGŁOSZENIE

Zawiercie — dom „Udziałowy” ul. Pocztowa № 1.

Handel Kolonialno - Gastronomiczny

Karla SKAŃSKIEGO

Poleca: Konserwy różne i marynaty, kompoty, owoce suszone i świeże, ananasy, owoce Krymskie smażone w cukrze, borówki smażone i powidła, ryby wędzone: Kieta, sigi, lososie, węgorze, minogi, sielawy, śledzie, grzyby suszone, ogórki niemieckie, sery różne, masło, wędliny litewskie, kawior, oliwa, niecyał, ocet „monopol” wody owocowe, wszelkie towary kolonialne, oraz pieczywo i mięko. Ceny możliwie niskie.

Lecznicza chorób kobiecych z Oddziałem Położniczym

Dr. J. Pietrasiewicz

w Częstochowie, Jasnogórska 24.

Opłaty za pobyt od 1 rb. 50 kop. do 3 rub. dziennie. Pokoje oddzielne. Ambulatorjum z chorobami kocięciami codziennie od godziny 9-ej rano do 1-ej po południu.

ASTHMA BRONCHITIS, BUSEŃ OŚCIC

ERPIC

Uznanie i Szybko wycożczenie z pomocą Gygaretek ERPIC

2 r. pudełko. Wc wszystkich wielkich aptekach, 110, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 180, 190, 200, 210, 220, 230, 240, 250, 260, 270, 280, 290, 300, 310, 320, 330, 340, 350, 360, 370, 380, 390, 400, 410, 420, 430, 440, 450, 460, 470, 480, 490, 500, 510, 520, 530, 540, 550, 560, 570, 580, 590, 600, 610, 620, 630, 640, 650, 660, 670, 680, 690, 700, 710, 720, 730, 740, 750, 760, 770, 780, 790, 800, 810, 820, 830, 840, 850, 860, 870, 880, 890, 900, 910, 920, 930, 940, 950, 960, 970, 980, 990, 1000.

Hurtowa i detaliczna sprzedaż pocztówek

w różnych wydawnictw krajowych i zagran czn

M. BAUMERT

w Częstochowie, ul. Dojazd, 17 vis à vis D. Z. W Skład stale zopat. w ostatnio nowości w wielkim wyborze Ceny najniższe za gotówkę. 0903

Kazimierz Ossowski

INŻYNIER

Obróca Patentowy

PETERSBURG — Wosnieśiejskiej Prospekt № 20 BERLIN — Potsdamerstr. № 5

Nie porównywać

z różną Warszawską tandetą! Znany skład Fabryczny maszyn do szycia istniejący od 1868 roku. Sprzedaje za gotówkę damskie czółenko we nówego systemu po rub. 45 takie u Singera rub. 78 Bębnowa nożna po rub. 56 u Singera rub. 105 solidny wykończenie gwarancja 2-cio letnia zadatek rub. 10 reszta za zaliczeniem Sosnowice Targowa ul. Nr. 9 Skład maszyn do szycia.

Oryginalne Karmańskiego

Farby Artystyczne

— otrzymał w wielkim wyborze —

i Poleca: Skład Materiałów Aptecznych i farb

Wacława ORŁA

w Częstochowie, III Aleja 46.

Wazaty Wyrobów Miedzianych i Mechanicznych

W. Łochowski i S. Zembik

dawniej BINERT i S-ka, Al. 16 na Wałach Telefonu 323 Wykonujemy całą dokładnością:

Aparaty Gorzelnicze Dysyliacyjne Wyruby z żelaza. Browarniane, i do fabryk Chemicznych.

Połączenie kotłów parowych i maszyn rurami do wysokich ciśnien i pary przegrzanej.

Rury proste i fasonowane, Wanny i nagrzewacze kapielowe i t. p., i wszelkie reperacje miedziane.

Ogrzewanie pomieszczeń parą i wodą jak w zakładach przemysłowych jak i lokalach mieszkalnych t. p. aparaty, Wodociąg i Kanalizacja.

Pompy, kompresory, inektory i t. p. aparaty.

Ma ządanie projekty i kosztorysy bezpłatnie.

Firma Egzystuje od 1880 roku

Farbiarnia i Pralnia Chemiczna

A. Heiningera

II-ga Aleja № 19. Telef. № 5.

Wykonwa farbowanie i pranie chemiczne po cenach przystępnych i punktualnie, w pianowicie, Garbodoru dmską męską i dziecięcą. Dywany, portjery, firanki, kapy, serwety pluszowe i dziecinne, pokrycia s mebli i t. p.

SKLEPY WŁASNE

w Łodzi ul. Mikołajewska Nr. 39 Tel. 29-35
w Tomaszowie Piotrk. ul. Kaliska Nr. 72
w Piotrkowie ul. Petersburska 14 Bykowska 2 tel. 266.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Dojazd 19 różne mieszkania do wynajęcia.

3 Pokoi

w kuchni i w wszelkim wygodami domeczne suche zarz do wynajęcia

Wiadomość w Administracji Gońca

Fabryka węg

1. Bocke sio i przyjmuję wagi i żarki i mury, wszelkich systemów do operacji regulowania i stemplowania Odczłsi Częstochowa Ogrodowa 3. — 871—

Przybłąkany

19 2 charity wale można odebrać na Krakowie u Stefana Moszyńskiego dom Mieszyńskiego 685

Wazaty

vag Rasalski i Parowaz przywjuje do stempla i reperacji wszelkiego rodzaju wagi i leżarki Teatralna 297 telefon 6-78

Chrześcijańska

pracownia 3 Aleja 60 przyjmuje do reperacji zegary ściennie kieszonowe oraz biżuterję tańcowa wykonywa dobrze tańc.

Beczka

kapusty kwaszonej do sprzedania ul. Wieluńska 30 m. 7 689

Do wynajęcia

miesz sio w każdym czasie dla uczni polskiego gimnazjum. Może być też stołownian. Wiadomość Zielona 18. 0280

Sprzedam

piękną firanki Centralna 5, m. 5. 686—

Sprzedam

sklep spożywczy z powodu wyjazdu. Wiadomość ul. Stawowa № 12.

Sprzedaj

Restek wędzianych i bawelnianych M. Michał skiej Częstochowa ul. Cerkiewna 3, I-sze piętro Nowości na sezon wiosenny w dużym wyborze. 0277

2 pokoje

umeblowane ewentualnie z utrzymaniem potrzebne Oferty z podaniem ceny przyjm. Gońiec sub. (316)

Chrześcijański

Magazyn Miod „VICTORIA“

wielkie II-ga Aleja Nr. 42, okna od ul. Cerkiewnej. [14

Pokój przy

rodzinnym z utrzymaniem dla panienki Wiadomość od 2-5 po południu II-ga Aleja Nr. 42., stróż wakaże. 680—

Do sprzedania

plac Ostalni Gross 36 ul. Wesoła Planeta 988

Do sprzedania

sklep kolonialno-spożywczy w fabrycznej dzielnicy bez konkurencji. Pieczywo opłaca komora. Wiadomość w Gońcu. 688—

Do wynajęcia

od 1 Lipca 1914 roku sklep z piwnicą od Nowego Ryku, wiadomość u Zborowca Nowy Rynek 2 Tamże również mieszkaniu wynajęcia

Dom

z wygodami i placem pod mostem z frontu sprzedam Adres u Zyskowskiego Warszawa 65 684

Sprzedam

sklep spożywczo-dystrybucyjny. Wiadomość w Adm. Gońca. 712—

Pokój

z całodziennym utrzymaniem do wynajęcia Teatralna Nr. 23 m. 9. 718—

Skradziono

kartę paszportową, wydawaną przez fabrykę Wartę na imię Antoniego Birke. 717—

Sprawy

karne i majątkowe przyjmuję i porad udzielam oraz redaguję (pisze) prosby i apelacje do sądu pokoju. Szkolna Nr. 5a mieszkająca Nr. 11 w Częstochowie. 709—

Sprzedaj

majtki 19, 10, 9, 8, 6, 4 wtkowe, różne dziełowe, place, domy dochodowe poszukuje sum, na pewne hi poteki Biuro Komisarwa Aleja 33. 702—

Sprzedam

tanio sklep spożywczy z powodu zmiany interesu Warszawa 94. 706—

Sklep

spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania. Wiadomość w Gońcu. 696—

Potrzebne

uczennice do magazynu miod W. Krzyżanowskiej ul. Dojazd Nr. 1. 700—

Pracownia

stolarska przyjmuję roboty meblowo budowlane i różne reperacje po cenach bardzo przystępnych wykonanie solidna, A. Domański Krakowska 30. 705—

Potrzebny

wspólnik do telaznego przemysłu z kapitałem od 1500 do 2000 tysięcy może mieć ządanie Wiadomość Krakowska 24 u Kolbego.

Agent

do sprzedaży artykułu niezbędnego potrzebny Oferty w Gońcu sub „Agent”. 704—

Potrzebna

bufetowa na stację z kaucją wiadomość ul. Teatralna 37 m. 6 od godz. 12 do 2. 687—

Nowo-otworzona

Chrześcijańska pracownia słomkowych kapsułek i przędzy „Pozoty” tamże potrzebne uczennice. Teatralna Nr. 23 m. 4. 703—

Pokój

Z całodziennym utrzymaniem do wynajęcia od 1 kwietnia Szkolna 3 m. 11. 710—

Przyjmuje

piętro do prania Franciszka Cejzner ul. Kleczyńska 6 dom p. Białka. 0323—

Wiosława

Pracownia bielizny damskiej, męskiej i dziecięcej, poteca resztki wntiane, bielizna gotowa hafty Kaliskie po cenach fabrycznych, fartuchy dziecięce do noszenia II Aleja Nr. 43 gdzie Odeon wejście od Centralnej ulicy. 697—

Sklep

spożywczo-dystrybucyjny z powodu wyjazdu do sprzedania wlad, Stradom dom Krzyży Nr. 6. 699—

Dom

sprzedam Warszawa 90. 701—

Udzielam lekcji

języka niemieckiego III aleja 73, m. 5 682—

Poszukuję

miejsca sklepowego lub zarządzącego kaucją 500—800 rb. Oferty sub. A. B. w Adm. Gońca. 708—

Urządzenie

sklepowe sprzedam wlad, ul. Kawia 16. 711—

Lekcje muzyki

gra na 4-ry ręce oraz konwersacja języka niemieckiego ul. Żelazna 7, Stróż wskaże.